

PATVIRTINTA

Mažeikių lopšelio-darželio „Linelis“
direktoriaus 2022 m. spalio 19 d.
įsakymu Nr. V-1120

**MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „LINELIS“
ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI TVARKOS APRAŠAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos vaikui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Mažeikių lopšelyje-darželyje „Linelis“ (toliau – lopšelis-darželis) švietimo pagalbos vaikams teikimo tikslus, uždavinius, pagalbos gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimo formas ir rūšis, psichologo, logopedo, specialiojo ir socialinio pedagogo veiklą, susijusią su vaikų socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo(si) veiksmingumą.

2. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija), Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija), psichologo, logopedo, specialiojo ir socialinio pedagogo pareigybės aprašais.

3. Švietimo pagalbos tikslai:

- 3.1. padėti įgyvendinti vaikų teisę į ugdymą;
- 3.2. užtikrinti veiksmingą vaikų ugdymąsi lopšelyje-darželyje;
- 3.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei vaikų saugumui lopšelyje-darželyje.

4. Švietimo pagalbos uždaviniai:

- 4.1. užtikrinti vaikų saugumą lopšelyje-darželyje;
- 4.2. sudaryti sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui(si);
- 4.3. sudaryti sąlygas gabių vaikų ugdymui(si);
- 4.4. padėti vaikams adaptuotis lopšelyje-darželyje;
- 4.5. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą bei rekomendacijas.

5. Švietimo pagalbos teikimo principai:

- 5.1. lygios galimybės – kiekvienam vaikui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 5.2. visuotinumasis – pagalba teikiama visiems vaikams, kuriems jos reikia;

- 5.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos vaikams teikimo formomis;
- 5.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 5.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus vaiko problemas;
- 5.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

6. Švietimo pagalbos gavėjai – lopšelio-darželio vaikai, jų tėvai (globėjai), mokytojai, kiti lopšelio-darželio darbuotojai.

7. Švietimo pagalbos teikėjai – psichologas, logopedas, specialusis ir socialinis pedagogas. Įstaiga taip pat turi mokytojo padėjėjus ugdymui, kurie teikia individualią pagalbą specialiuosius ugdymosi poreikius turintiems vaikams grupėje.

8. Švietimo pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su vaiku;

9.2. darbas su grupe;

9.3. darbas su vaiko šeima ar jo atstovais pagal įstatymą;

9.4. darbas su lopšelio-darželio bendruomene;

9.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą;

9.6. darbas su kitomis institucijomis, teikiančiomis pagalbą vaikui.

9.7. karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei laikotarpiu, pagalba teikiama nuotoliniu būdu.

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

10.1. konsultavimas;

10.2. įvertinimas;

10.3. tiriamoji veikla;

10.4. švietimas;

10.5. prevencinė veikla;

10.6. tarpininkavimas;

10.7. pagalbos tinklo kūrimas – vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiškai teikiamos pagalbos vaikui teikimą.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI ORGANIZAVIMAS

11. Švietimo pagalbą teikia lopšelio-darželio specialistai (psichologas, logopedas, specialusis ir socialinis pedagogai) pagal pareigybinius nuostatus ir/ar direktoriaus įsakymu pavestus darbus.

12. **Psichologo pagalba:**

12.1. Įvertina vaiko galias, sunkumus, raidos ypatumus, psichologinius, asmenybės ir ugdymosi sunkumus;

12.2. bendradarbiauja su įstaigos pedagogais bei specialistais, užtikrina švietimo pagalbos tęstinumą;

12.3. konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius vaikus, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) šių problemų sprendimo klausimais;

12.4. rengia individualias rekomendacijas vaiko psichologinėms, asmenybės ir ugdymosi problemoms spręsti;

12.5. inicijuoja, rengia ir įgyvendina psichologinių problemų prevencijos veiklas ar programas;

12.6. dalyvauja formuojant teigiamą lopšelio-darželio bendruomenės požiūrį į psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų turinčius vaikus bei jų ugdymą kartu su bendraamžiais;

12.7. šviečia lopšelio-darželio bendruomenę vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;

12.8. renka ir kaupia informaciją, reikalingą konsultuojamų vaikų problemoms spręsti, bendradarbiaudamas su lopšelio-darželio bendruomene, esant būtinybei – su kitomis institucijomis, bei atlieka vaikų veiklos ir elgesio stebėseną;

12.9. teikia informaciją apie vaikus, turinčius psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų, suinteresuotiems asmenims ar institucijoms, susijusioms su šių vaikų ugdymu, gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą;

12.10. atlieka aktualius lopšelyje-darželyje psichologinius tyrimus atsižvelgdamas į bendruomenės poreikius;

12.11. dalyvauja kuriant rengiamas (aprobuojamas) vaiko psichologinio vertinimo metodikas, mokslo ir studijų institucijų vykdomus projektus;

12.12. tvarko ir pildo savo darbo dokumentus;

12.13. derina su lopšelio-darželio direktoriumi bei mokytojų taryba metinės veiklos prioritetus ir pagal juos rengia savo veiklos programą mokslo metams;

12.14. planuoja atliekamų darbų kiekį (krūvį) pagal savo turimų etatinių valandų lopšelyje-darželyje skaičių ir derina jį su įstaigos administracija;

12.15. Ne daugiau kaip 60 procentų darbo laiko skiria tiesioginiams ryšiams su psichologinės pagalbos gavėjais, likusiu darbo laiku tvarko vaikų įvertinimų duomenis, dokumentus, rengia rekomendacijas, prevencines programas, ruošiasi konsultacijoms, paskaitoms, tobulina profesinę kvalifikaciją. Šių darbų atlikimo vietą derina su lopšelio-darželio administracija;

12.16. vykdo kitus įstaigos vadovo pavedimus, susijusius su psichologo funkcijomis.

13. Logopedas:

13.1. vienu etatu dirbantis logopedas teikia pagalbą ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir / ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

13.2. teikia specialiąją pedagoginę pagalbą vaikams tėvų (globėjų) sutikimu. Švietimo pagalba vaikams teikiama ugdymo proceso metu specialiųjų pratybų forma (individualios, pogrupinės (2–4 vaikai);

13.3. tiria vaikų kalbą (tartį, foneminę klausą, žodyną, gramatinę sandarą, rišliąją kalbą);

13.4. nustato kalbos sutrikimų pobūdį;

13.5. planuoja veiklą kalbos sutrikimams šalinti, numato vaikų kalbos ir kalbėjimo korekcijos kryptis;

13.6. informuoja ir konsultuoja tėvus (globėjus) bei mokytojus apie ugdytinių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų pobūdį, bendrauja ir bendradarbiauja padedant juos įveikti.

13.7. tvarko ir pildo savo darbo dokumentus;

13.8. taiko savo darbe logopedijos naujoves;

13.9. šviečia lopšelio-darželio bendruomenę aktualiais kalbos raidos, kalbos neišlavėjimo ar sutrikimų prevencijos ir jų šalinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja lopšelio-darželio bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius.

14. Specialusis pedagogas:

14.1. vienu etatu dirbantis specialusis pedagogas teikia pagalbą ne daugiau kaip 24 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba;

14.2. atlieka pedagoginį vaikų vertinimą, nustato vaikų žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programai bei įvertina pažangą;

14.3. bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų tėvais (globėjais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais, numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų poreikius bei galimybes, ir juos taiko;

14.4. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams įsisavinti ugdymo turinį (specialiojo pedagogo kabinete ar grupėje) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių vaiko gebėjimus, ugdymosi galimybes ir ypatumus;

14.5. pataria mokytojams, kaip pritaikyti specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, individualizuoti bei pritaikyti ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas;

14.6. teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų poreikių vaikų tėvams (globėjams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja specialiųjų poreikių vaikų ugdymo klausimais.

15. Socialinis pedagogas:

15.1. vertina socialinės pedagoginės pagalbos vaikui poreikius (kartu su kitais specialistais);

15.2. konsultuoja vaikus, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), lopšelio-darželio bendruomenę socialinių pedagoginių problemų sprendimo, socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais;

15.3. dalyvauja sprendžiant krizinius atvejus lopšelyje-darželyje, ugdymo ir socialinių įgūdžių problemas;

15.4. numato socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui būdus bei formas bendradarbiaudamas su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais specialistais, švietimo pagalbos įstaigomis, kitais su vaiku dirbančiais asmenimis, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigomis, teisėsaugos institucijomis, socialiniais partneriais;

15.5. šviečia lopšelio-darželio bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencijos, pozityviosios socializacijos klausimais, nuolat tobulina savo kompetencijas;

15.6. inicijuoja ir įgyvendina prevencines veiklas bei socialinio ugdymo projektus kartu su lopšelio-darželio Vaiko gerovės komisija ir lopšelio-darželio savivaldos grupėmis, ugdant vaikų gyvenimo įgūdžius;

15.7. atlieka aktualius socialinius pedagoginius tyrimus lopšelyje-darželyje, atsižvelgdamas į bendruomenės poreikius (prioritetus, strateginį ir metinį veiklos planus);

15.8. renka, kaupia ir analizuoja informaciją, reikalingą vaikų problemoms spręsti, bendradarbiaudamas su bendruomene, esant būtinybei – su kitomis institucijomis;

15.9. rengia ir skleidžia informaciją apie socialinę - pedagoginę pagalbą;

15.10. tvarko ir pildo darbo dokumentus (konsultacijų žurnalą ir kitus reikiamus dokumentus);

15. 11. planuoja ir derina su lopšelio-darželio vadovu metinės veiklos prioritetus ir pagal juos rengia savo veiklos programą mokslo metams.

16. Mokytojo padėjėjas ugdymui:

16.1. teikia pagalbą ribotas galimybes turintiems vidutinių, didelių arba labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams, ugdomiems pagal ikimokyklinę ir priešmokyklinę ugdymo programą, savarankiškai dalyvauti ugdyme.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Vaikų ugdymosi pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, išskylantys sunkumai laiku identifikuojami.

18. Bendradarbiaujant švietimo pagalbos specialistams, mokytojams ir vaiko tėvams (globėjams) tariamasi dėl ugdymosi pagalbos teikimo.

19. Lopšelio-darželio darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo vaikui planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visapusišką švietimo pagalbos vaikui įgyvendinimą lopšelyje-darželyje.

20. Vaikų tėvams (globėjams), lopšelio-darželio darbuotojams informacija apie šį Aprašą perduodama lopšelio-darželio svetainėje, adresu <https://linelis.eu/>.

SUDERINTA

Vaiko gerovės komisijos

2022 m. spalio 7 d. posėdžio protokolas Nr. 6